

Výbor pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA)

Č. j.:

AVS 1193/08

V Praze dne 6. srpna 2008

Návrh stanoviska č. 80

Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu

k

**návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře
výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých
souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) , ve znění
pozdějších předpisů a další související zákony.**

I.

Cíl návrhu

Návrh novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), a jeho prováděcích předpisů a předpisů souvisejících je předkládán za účelem zajištění změny právních předpisů nezbytných k realizaci Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací v České republice, včetně jejich sladění s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Předkladatelem materiálu je Rada pro výzkum a vývoj.

Dne 26. března 2008 schválila vláda svým usnesením č. 287 návrh Reformy a uložila předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum a vývoj mj. předložit vládě do 30. června 2008 návrh novely zákona o podpoře výzkumu a vývoje a jeho prováděcích předpisů a předpisů souvisejících. Reforma shrnuje a odůvodňuje potřebné změny v systému podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice. Má odstranit nedostatky stávajícího systému a je jí plněno programové prohlášení vlády.

II.

Soulad s obecnými zásadami pro hodnocení dopadů regulace

Důvodová zpráva materiálu je formálně zpracována v souladu s požadavky metodiky Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA), která byla schválena usnesením vlády č. 877/2007 dne 13. srpna 2007. Vypovídací schopnost Závěrečné zprávy RIA je však do určité míry poznamenána tím, že navrhované změny jsou poměrně značné a jako celek nesrozumitelné.

Předkládaný návrh představuje velmi komplexní novelizaci dosavadní zákonné úpravy, která z faktického hlediska odpovídá zpracování nového zákona.

Uvedenému stavu věci zcela neodpovídá provedená RIA v tom smyslu, že návrh variant řešení a z části i vyhodnocení nákladů a přínosů se vztahuje pouze k jedné, byť i významné otázce řešené novelizací, totiž změně organizační struktury pro poskytování podpory výzkumu a vývoje.

V návrhu je přitom řešena i řada dalších otázek souvisejících s poskytováním podpory výzkumu a vývoje. Např. jsou redefinovány některé používané pojmy, jako je pojem aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje, atd., dále je zasahováno do způsobu financování, včetně členění výdajů státního rozpočtu,

kontroly poskytování prostředků, poskytování informací o výsledcích výzkumu a v této souvislosti jsou upřesňována i práva k jeho výsledkům.

Naproti tomu důvod k předložení je naopak charakterizován výrazně obecně. Je přitom zřejmé, že identifikované problémy mohou být ovlivněny navrhovanou změnou právní regulace nanejvýš jen velmi dílčím způsobem. Zůstává tedy rozpor mezi identifikací problémů a částí obsahující návrh variant řešení a konec konců i samotnými změnami provedenými v zákoně.

Návrh sice obsahuje finanční vyhodnocení, dokonce konkretizované z hlediska rozsahu úspor, není však zřejmé, jakým způsobem se přesně k uvedeným hodnotám dospělo.

Je zřejmé, že předkladatel vůbec neuvádí rizika vyplývající z navrhovaných změn. V některých případech je jednostrannost analýzy zřejmá i bez podrobné kvantifikace. Například je sice zřejmé, že dojde k určitým úsporám ze specializace a z rozsahu konečné administrace programů, naproti tomu však snížení počtu subjektů, při kterém některé resorty nebudou samostatně podporovat vědu a výzkum, povede ke značnému nárůstu potřeby komunikace mezi resorty, případně resorty a dalšími institucemi. Náklady takové komunikace nejen nejsou přibližně odhadnuty, ale ani vůbec zmíněny. Některá konstatování nejsou dostatečně argumentována. Např. samotné zřízení určitého orgánu v daném případě Technologické agentury ČR, ještě nemusí nutně vést k rozvoji aplikovaného výzkumu a vyššímu využívání výsledků v praxi.

III.

Způsob projednávání návrhu

Materiál prošel meziresortním připomínkovým řízením. Zásadní připomínku k hodnocení dopadů tohoto zákona na státní rozpočet a způsobu jejich pokrytí vneslo Ministerstvo financí, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo vnitra. Další zásadní připomínky související s vyhodnocením dopadů tohoto návrhu měli, Úřad vlády ČR (KÚV), Akademie věd ČR aj. Se způsobem vypořádání těchto připomínek se lze seznámit v části VIII. materiálu.

Zásadní připomínka ze strany Ministerstva vnitra k hodnocení dopadů regulace, ovšem spíše technického charakteru, směřovala k tomu, aby byl vyjasněn nadpis grafu č. 3 v Důvodové zprávě a byly k němu přiřazeny relevantní údaje. Tato zásadní připomínka sice byla akceptována, ale požadovaná úprava RIA nakonec nebyla provedena.

Sekretariátem Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu bylo proto navrženo *materiál neschválit a vrátit jej předkladateli k dopracování hodnocení dopadů regulace*. Tento návrh však byl Výborem pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace na jednání dne 6. srpna 2008 odmítnut a místo něj byl přijat závěr *schválit materiál s podmínkou doplnění hodnocení dopadů regulace* podle tohoto stanoviska.

IV.

Návrhy na úpravu/ doplnění

Výbor pro kontrolu kvality hodnocení dopadu regulace (RIA) na svém 21. jednání dne 6. srpna 2008 doporučil předkladateli, aby doplnil materiál ve smyslu odstranění nedostatků podrobněji popsanych v bodu II. tohoto

stanoviska a do 27. srpna 2008 zveřejnil upravené znění na e-klepu a zajistil, že vládě k projednání bude předložena upravená důvodová zpráva.

V.

Závěr

Výbor pro kontrolu kvality hodnocení dopadů regulace (RIA) materiál projednal a navrhuje Grémiu pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu, aby vládě doporučilo návrh

schválit s podmínkou, že materiál bude doplněn podle tohoto stanoviska.